

A tartalomról:

Böjt	2
E-persely	3
Az én gyülekezetem	4
Ifjúsági alkalmak	5
Fiatalszolgálati tagjaink helytállása	7
A fűtés korszerűsítéséről	7
A húsvét története	8
A "tököli Biblia"	9
Luther Márton önmagáról	10
Magamnak prédikációk	11
Pásztorlevél	11

*Áldott húsvéti
ünnepet kívánunk
minden kedves
Testvérünknek!*

GYÜLEKEZETI HÍRMONDÓ

2021. I. szám

Ne félj! Én vagyok az első és az utolsó és az élő: halott voltam, de íme, élek örökkön-örökké, és nálam vannak a halál és a pokol kulcsai. (Jel 1,17b-18)

Nagyon sokat gondolkodunk a jövőről. Elsősorban arról, hogy mi lesz délután, holnap vagy esetleg holnapután. Aztán néha elmerengünk azon, hogy mit csinálunk másfél vagy tíz év múlva. Hol fogunk tartani? Majd jön a következő: Mi lesz majd ott? Ott a végén? Amikor lecsukom szemem. Várnak majd rám? Ki vár rám? Milyenek lesznek? És milyen lesz az a világ? Fényes fehér vagy egy szép gyümölcsös-kert, esetleg egy tengerpart? Némiképp földhözragadt kép, de erről van tapasztalatum. Olyannak tudjuk elképzelni, mint amelyet már láttunk, és ahol jól éreztük magunkat. De aztán elhessegetjük a képet, mondván úgy is messze van, úgyse ilyen lesz. Talán a félelem is ott lapul szívünkben, és félve gondolunk rá.

Mikor a Jelenések könyve íródott, rengeteg foglalkoztak a jövővel, végső időkkel. János is igyekszik minél pontosabban leírni, amit látomásában lát, de a leírások alapján inkább szörnyes lényeket képzelünk el. Sötét és borongós képeket. Ha a filmiparra gondolunk, manapság sok olyan filmet és sorozatot látunk, ahol apokaliptikus képekkel próbálják leírni a jövőt. Általában ezek a képek sem kecsegtetnek sok jóval. Rémsztorok és félelemkeltők. Kicsit olyan, mint egy védekező mechanizmus: felkészülünk a legrosszabbra, amit csak el tudunk képzelni és annál már csak jobb lehet.

De akármilyen sötétnek és félelmetesnek tűnik néha a Jelenések könyve, az első látomás alkalmával elhangzik egy nagyon fontos mondat: Ne félj! Én vagyok az első és az utolsó és az élő: halott voltam, de íme, élek örökkön-örökké, és nálam vannak a halál és a pokol kulcsai. Jézus mondja ezt

Jánosnak, mikor ő nem tudja elviselni az elé táruló isteni csodát, és földre rogy, szinte már halálközeli állapotba kerül. De akkor Jézus odalép, és azt mondja: Ne félj!

Jézustól biztatást kap arra, hogy nem kell többé félnie. Ő maga a bizonyíték. Azzal, hogy ott áll vele szemben, többé nincs kérdés, mert valóban él, legyőzte a halált és nála vannak a pokol kulcsai. Azok a kulcsok, amik a hatalmat jelentik. Ugyanis János korában nem lehetett egyszerűen bemenni a kulcsmáshoz, hogy másnapra meglegyen megannyi másolat. Abban a korban, akinek kulcsa volt, az rendelkezett arról, hogy ki megy be az ajtón. És most a kulcsok Jézusnál vannak. Annál a Krisztusnál, aki az Atya akaratát teljesítve legyőzte a halált.

Félünk. Sokszor. Sok mindentől. A holnaptól. A jövőtől. A bizonytalantól. Az ismeretlentől. A változástól. És most itt a Húsvét, egy nagy változás, ami itt a földi életünkben egyszerre érinti a múltat, a jelent és a jövőt. Húsvétkor megemlékezünk egy múltbeli eseményről, ami hat a jelenünkre és befolyásolja a jövőnket. De ez más. Ebben nem félelem van. Sőt inkább a bizonyosság és a biztonság, hogy Krisztusban igazi bűnbocsánatot nyertünk. Akármennyire nem érdemelnék meg, hogy hozzá forduljunk, ő vár. Tárt karokkal, melyeken bár ott vannak a súlyos sebek, mégis felénk nyújtózkodnak. Közelebb lép hozzánk. Közelebb lép hozzád, aki most ezeket a sorokat olvasod és azt mondja neked: Ne félj! Ne félj, mert itt vagyok, valóban feltámadtam, és nálam van a hatalom. Ámen

Molnár Kata teológus

Böjt

Az úrvacsora éve van. Immár másodszer. Az elmúlt évben ugyanis éppen az úrvacsorától fosztott meg minket a járvány. Így hát a 2021. esztendő is az úrvacsora évének nevezük. S a böjti időnk megint úgy telik, hogy nem úrvacsorázhatunk a gyülekezet közösségében.

Böjtnek azt nevezzük – hétköznapi értelemben –, hogy megtartóztatjuk magunkat bizonyos dolgoktól. Például a hústól. Mások valami olyat hagynak el böjtben, ami túlságosan lefoglalja az idejüket, megterheli figyelmüket, vagy éppen könnyen tévútra vezetné őket. Így lehet cigarettaböjtöt tartani, internet-böjtöt, beszéd-böjtöt, rossz-vélemény-böjtöt tartani. Most úrvacsora-böjtöt tartunk.

Próbáltunk összeállítani egy istentiszteleti rendet Nagycsütörtökre, az úrvacsora szerzési ünnepére. Olyan rendet, ami akkor is használható, ha mégsem vehetünk úrvacsorát. Született is néhány szép imádság. Íme, az egyik:

Urunk, vágyódunk már, hogy testedből-véredből terített asztal mellé ülhessünk. Nem vagyunk méltók arra, hogy hajlékunkba jöjj, de segítségedre szorulunk, és vágyódunk kegyelmedre. És félünk engedelmeskedni hívásodnak, hogy asztalodhoz üljünk.

Tudjuk, Urunk, hogy Te nem vagy szertartások közé szorítható, mindenkor csak tereád szorulunk, és csak benned bízunk: szabadíts meg minket ettől a járványtól, hogy újra teljes szívvel örvendhessünk neked.

Egy sor kifejezetten mellbe vágott: „Félünk engedelmeskedni hívásodnak”. S persze lehet ezt másként mondani: Józanul mérlegeltük a helyzetet, elővigyázatosságból ezt tartottuk jónak. A lényegen nem változtat – ahogyan Péter a

főpap udvarában józanul mérlegelve, elővigyázatosságból vagy ki tudja, milyen okból, azt mondta: „nem ismerem azt az embert”, hozzá hasonlóan mi is, akik nem vagyunk olyan erősek a hitben, mint Péter, mi is azt mondjuk: inkább úrvacsora-böjtöt tartunk. Fájdalmasan ismerem fel magamat is ebben a történetben.

Engedelmeskedni Jézus hívásának. Ha gyülekezetben, nyilvános istentiszteleten nem is oszunk úrvacsorát, hadd találjunk utat arra, hogy – józanul és másokra és a rendelkezésekre is figyelve – élhessünk Jézus testének és vérének drága ajándékaival!

A lelkészek akár családi otthonokban, akár családoknak, akár egy-egy embernek is, a templomban kiszolgáltathatják az étető szentséget. Előre megbeszélte időpontban, megfelelő higiénias körülmények között szabad úrvacsorát venni. Mert az úrvacsorától való tartózkodás ilyen hosszú távon nem böjt, hanem az élet kenyeréről és az örök élet italáról való lemondás.

Sőt, egyházunk Zsinata ez év februári ülésén lehetővé tette – ősi keresztyén hagyomány szerint – hogy a gyermekek szüleikkel együtt részesülhessenek Jézus Krisztus testének és vérének ajándékában. Nem egyedül, hanem az értük felelős felnőtellel együtt vehetnek úrvacsorát. Ez a rendelkezés ez év Nagycsütörtökétől válik hatályossá.

Engedelmeskedni Jézus hívásának. Mert Jézus hív minket, hogy testével és vérével megerősítsen ebben a hosszan tartó, súlyos helyzetünkben. Jézus hív, ha egymással nem találkozhatunk, Ő ne maradjon távol tőlünk.

Bencze András

Adatvédelmi tájékoztatás a Székesfehérvári Evangélikus Egyházközség Gyülekezeti Hírmondójával kapcsolatban

A Gyülekezeti Hírmondó rendszeres olvasójaként szeretettel köszöntjük. Ön a gyülekezeti tagok nyilvántartásáról készült listában megadta a lakcímét. Évente négy alkalommal erre a címre eljuttatjuk Önnek gyülekezeti újságunkat.

Az európai és magyar adatvédelmi jogszabályoknak (GDPR) való megfelelést, az átláthatóságot, a magán- és hitélet védelmét, az Ön személyes adatainak biztonságára vonatkozó felelősségünket kötelező érvényűnek tartjuk.

Tájékoztatjuk, hogy az Ön címét a Székesfehérvári Evangélikus Egyházközség irodai számítógépén tároljuk, és azt harmadik fél számára nem adjuk ki. Az adatkezelés célja, hogy a Gyülekezeti Hírmondót rendszeresen olvasó egyháztagok, az abban található hitéleti írásokat, és információkat megkapják. A Gyülekezeti Hírmondóra vonatkozó adatkezelés egészen addig tart, amíg a listáról történő törlését nem kéri tőlünk.

E-mail címünk: szfvar@lutheran.hu

Erős vár a mi Istenünk!

E-persely

Kedves Testvérek!

2020. március 15-től – mint derült égből villámcsapás – „megállt az élet”...

Világjárvány... hozzánk is elért...

Megszűnt a közösségi élet – bezárták a templomokat is, nélkülözniük kellett a személyes részvételt gyülekezeti alkalmainkon.

Nem élhettük meg hitünket a szokásos formában. Ez a gyülekezetekben működési gondokat okoz, hiszen a perselypénzek, az adományok gyűjtése nemzedékek óta közösségi együttléteinkhez kapcsolódik.

Az evangélikus tanításban alapvetően fontos a gyülekezeti tagoknak az egyház fenntartásához kapcsolódó anyagi áldozatvállalása.

Hogyan tovább? „E-persely”!!!

Az Országos Egyháznál megszületett a lehetőség, hogyan tudnának a hívek adakozni!

Létrehoztak egy internetes oldalt, melyen keresztül a gyülekezetek számára lehetővé vált az adakozás! Ez a lehetőség már 2020. április 25-től használható!

Lényege, hogy az adakozó neve, e-mail címe után egy legördülő listából kiválasztható az ország bármelyik gyülekezete, mindenki egyszerűen kiválaszthatja a saját gyülekezetét, majd szépen választhat, hogy milyen célból kíván adakozni (perselypénz, adomány, egyházfenntartói járulék).

Bankkártyával, hitelkártyával lehetséges utalni, teljesen biztonságos az oldal adatvédelmi és pénzügyi szempontból egyaránt.

Kétszer is kipróbáltam, hogy működik, mielőtt bárkinek is ajánlottam volna.

Ezek után minden héten felhívtam a testvérek figyelmét erre a lehetőségre a lelkészünk heti beszámolójához csatlakozva. Nem egy testvérünknek segítettem úgy, hogy végigvezettem a folyamaton.

Az összeg egy központi számlára érkezik, onnan utalja a gyülekezeteknek a részükre érkezett összeget az Országos Egyház minden hónap elején.

Bátorítok mindenkit, hogy nyugodtan éljen ezzel a lehetőséggel, teljesen biztonságos, és érintkezésmentes. Adományaink utalásával így kitéljesezhető hitünk megélése, fenntartható marad egyházunk is.

Az Evangélikus Egyházközségek „önfenntartóak” – ez azt jelenti, hogy létünkhöz, fennmaradásunkhoz nem kapunk állami segítséget.

Mindent saját erőnkől kell megoldanunk. Lelkészek javadalmát, megbízási díjjal foglalkoztatott testvérek honorálását, az irodai adminisztrátor fizetését és ezeknek a járulékait, a gyülekezeti ház, a templom rezsijét – egyszóval teljes működésünket.

Az „E-persely”-be hozzánk eddig 13 befizetés érkezett – kettő már a 2021-es évben is, perselypénz és egyházfenntartói járulék címszóval egyaránt.

Köszönjük hálás szívvel mindenkinek az ebben a formában is megnyilvánuló, működésünk biztosításához való hozzájárulását!

Isten áldja meg adakozó Testvéreinket!

„Tiszta szívből, önként adakoztak az Úrnak.”

1Krón 29,9a

Erős Vár a mi Istenünk!

Kocztur Klára pénztáros

Néhány adat az elmúlt évből:

A 2020-as esztendőben a gyülekezeti tagoktól összesen 10.838.115,- Ft érkezett – ez 1.321.885,- Ft-tal kevesebb a tervezettnél. Ebből egyházfenntartói járulék 6.056.300,- Ft,

Perselypénz 2.071.080,- Ft – ebből kötelező offertóriumként továbbítottunk 282.490,- Ft-ot),

Adományokból pedig 2.081.390,- Ft érkezett. (Céladományként 629.345,- Ft-ot kaptunk – de ezt csak a célnak megfelelően használhatjuk fel!)

Továbbítottunk még 206.427,- Ft-ot kötelező egyházi járulék gyanánt, hitoktatók utáni fizetési kötelezettségként pedig 440.000,- Ft-ot.

Személyi jellegű kiadásokra (javadalmak és ezek járulécai) elköltöttünk 7.938.871,- Ft-ot, működési költségeink 4.933.759,- Ft-ot tettek ki, egyéb karbantartásokra 558.325,- Ft-ot költöttünk.

Pilátus

Kemény vagy, hivatalból.

Elitélsz, hivatalból.

Rámnézel, hivatalból.

Rádnézek mindörökre -
rádnézek mindhiába.

Itt állok mindörökre -
itt állok mindhiába.

Fölmentelek mindörökre.

Pilinszky János

Az én gyülekezetem

Konfirmándusainkat idén is megkértem arra, beszéljenek kicsit arról, hogyan kerültek a gyülekezetbe, hogyan érzik magukat a közösségben, és mi a tervük arra nézve, hogy konfirmáció után bekapcsolódnak a gyülekezet életébe.

A beérkezett írásokat sok szeretettel ajánlom Olvasóinknak, s egyben kérek arra mindenkit, hogy imádságban hordozzák ezeket a fiatalokat, hogy otthon találjanak a gyülekezetben.

Sok évvel ezelőtt a szüleimben felmerült az ötlet, hogy hűvét alkalmából ellátogassunk az evangélikus templomba. Ettől a spontán ötlettől vezérelve autóba ültünk, és részt vettünk az istentiszteleten. Ezután egyre gyakrabban járogattunk vasárnaponként, és ezzel együtt beszívárogtunk a gyülekezet életébe. Istentiszteleteken táborokban ifjúsági programokon találtam magam.

Ez a gyülekezet ad egy olyan identitást és egy olyan légkört, amire semmilyen más közösség nem képes. Amit nem kaphatsz meg az iskolában vagy egy sportegyesületben. Ez a gyülekezet ad egy családias szerető közeget. És bár ebben a családban nem ismerek mindenkit, olyan légkör uralkodik amelyben bárki felé bizalommal tudok fordulni, mert – még ismeretlenül is – összetart minket egy erős lelki kapocs. (S)

Keresztyén családban születtem. Édesapám Sárbogárdon lelkészi teendőket végzett, és amikor Székesfehérvárra költöztünk, hitoktató lett. Engem kezdettől fogva szinte minden istentiszteletre elvittek, mint ahogy a kistestvéreimet is. Egész kiskorunk óta ismerjük Istent. Szerencsésnek mondhatom magam, mert számos alkalommal megtapasztalhattam Isten közelségét a nehéz helyzetekben is. Nekem a gyülekezet a család után a legcsaládiasabb közösség. Keresztyén emberekkel jó közösségben lenni, mert meghallgatják, megértik, bátorítják egymást, és ez nagyon fontos. Én nagyon jól érzem magam a konfirmációs közösségben, és nagyon remélem, hogy ez a közösség hosszú távon megmarad a jövőben. (B)

1. Családom anyai ágon evangélikus, kisbaba koromban keresztteltek meg. Születésem óta Székesfehérváron élek, és szüleim révén ehhez a gyülekezethez tartozom.
2. A gyülekezet egy olyan hely, ahol barátokra lelhetek, és ahol Istenhez közel érezhetjük magunkat.
3. Szeretném a konfirmáció után ápolni a kapcsolatot barátaimmal és más gyülekezeti tagokkal. (L)

A konfirmációs kérdésekre az én válaszaim: 1. Hogyan lettem evangélikus, hogyan kerültem ebbe a gyülekezetbe? Nagyszüleim, dédszüleim által anyai ágról. De leginkább a nagymamám részéről. Amikor megszülettem, megkereszteltek, és a nagymamám nagyon sokat mesélt nekem, vitt istentiszteletre. Már nagyon kicsi korom óta tagja vagyok a gyülekezetnek, jártam mindig hittanra óvodás korom óta. 2. Mit jelent nekem a gyülekezet? Biztonság, szeretet, bizalom, közösség, barátság, kölcsönös tisztelet, azonos érdek. 3. Mik a terveim, kilátásaim a gyülekezettel kapcsolatban? Akár pénztáros, kertrendező, tanár vagy bármilyen segítő, szervező, felügyelő. Szívesen foglalkozom kis óvodás gyerekekkel. Mindegy, csak jó legyen és boldog legyek a munkában, segíthessek másoknak. (K)

Édesanyám nagymamája evangélikus vallású volt. Ezért döntöttek a szüleim úgy, hogy az evangélikus templomban házasodnak össze. Miután megszülettem, engem is ebben a templomban keresztteltek meg. Így kerültem az evangélikus gyülekezetbe. A gyülekezet számomra az a hely, ahol találkozhatok korombeli gyerekekkel és Istenről beszélgetünk. Jó, hogy istentiszteleten kívül is találkozunk. A jövőben, ha felnőttem leszek, szeretnék a gyülekezet tagja maradni. (G)

Hogyan lettem evangélikus, hogyan kerültem ebbe a gyülekezetbe?

Úgy kerültem be ebbe a gyülekezetbe, hogy András bácsihoz jártam evangélikus hittanra hetedikben, András bácsinak említettem, hogy szeretnék konfirmálni, és így hívott meg, hogy konfirmáljak Székesfehérváron.

Mit jelent nekem a gyülekezet?

Nekem a gyülekezet egy olyan helyet jelent, ahol önmagam lehetek és Isten segítségével új barátokra tehetek szert.

Mik a terveim, kilátásaim a gyülekezettel kapcsolatban?

Szeretnék konfirmálni, és utána ifi programokra járni. (P)

Hogyan lettem evangélikus, hogy kerültem ebbe a gyülekezetbe?

A szüleim által kerültem az evangélikusokhoz mivel ők is evangélikusok. 5 éves voltam mikor megkereszteltek és ettől fogva már jártunk különböző alkalmakra.

Mit jelent nekem a gyülekezet?

Nekem a gyülekezet menedéket, megnyugvást, békét jelent a világtól, ahol sosincs veszekedés, mindig jó a hangulat, lehet tréfálkozni, és mindenki nevet. Ez alatt nemcsak a hittan órákat értem, hanem az összes alkalmat, amin rész vesznek. Ilyenek a táborok, amelyekbe minden évben szívesen megyek, mert tudom, hogy jó a társaság és a szervezés (a kaják is finomak). A másik olyan alkalom, amire rendszeresen visszatérek, az az Angyaljárás, mert arról is tudom, hogy jó, de ennek már egy kicsit komolyabb a lényege, mert miközben jól érezzük magunkat, időseknek viszünk karácsonyi csomagot, énekelünk és beszélgetünk velük. Minden alkalomra szívesen megyek.

Mik a terveim, kilátásaim a gyülekezettel kapcsolatban?

A gyülekezetben történő életet nem szeretném a konfirmáció után abbahagyni, szerintem csak az után kezdődik. Szívesen vállalom a közösségi alkalmakon, táborok szervezésében megtartásában szerepet. (K)

Én a szüleim révén kerültem a fehérvári gyülekezetbe, hiszen anyukám is ebben a közegetben nőtt fel. 5 évesen lettem megkeresztelve, és nem sokkal utána már jártunk is a különböző gyülekezeti alkalmakra.

Kicsit nehéz megfogalmaznom, mit is jelent számomra a gyülekezetem, de talán úgy tudnám a legjobban leírni, hogy ez egy olyan hely, ahol jól érzem magam. Nem kifejezetten csak az ifiórákra gondolok, hanem például olyan eseményekre, amin több emberrel találkozunk, esetleg segíthetünk valamiben. Immáron én a 6. angyaljárásomon voltam decemberben, ahol beszélünk is a többiekkel arról, hogy mi ezt nem tudjuk megenni.

Nem gondolom, hogy konfirmációmmal befejezem a gyülekezetben a „pályafutásomat”, szerintem ez most kezdődik

csak igazán. Továbbra is tervezek járni a mára már megszokott alkalmakra, és még többet szeretnék segíteni, ahol tudok. (P)

Mivel anyukám is ebben a gyülekezetben nőtt fel, ezért egyértelmű volt, hogy én is ide kerülök, itt fogok nevelkedni, programokon részt venni. 5 éves koromban lettem megkeresztelve, ezért még emlékszem is arra, amikor az oltár előtt állva, keresztet vetettek a homlokomra. Számomra a gyülekezet egy olyan közösség, ahol jól érzem magam és szívesen töltöm az időmet. Több alkalomra is járok, ilyen a konfirmációs óra (régibben hittan óra), és az ifjúsági alkalmak. Mindkét összefüggésben a társaság is kiemelkedően jó, és általában sok lelki tartalommal gazdagodunk. Nekem mégis a kedvenc rendezvényem a gyülekezetben a nyári ottalvós tábor, ahol – bátran mondhatom – mindenki remekül érzi magát, és a napközbeni programok is egytől-egyig kiválóak. Erre példa a délutáni sportfoglalkozás keretében a méta játszás, a közös éneklések vagy éppen az esti tábori sütiütés. A másik hasonló alkalom az angyaljárás, ahol idős, egyházunkba tartozó személyeknek viszünk karácsonyi kis ajándécsomagot, és örömmel tölt el bennünket, hogy segíthetünk szépkorú társainkon. A táborban már ötször, az angyaljáráson már 6. alkalommal vettem részt, és remélem, hogy még sokszor eljutok ezekre. Számomra a konfirmációval nem ér véget a tevékenységem a közösségben, hiszen szívesen segítek, ahol tudok. Akár örmest segédkezem a táborban a kisebb korosztály irányításában, navigálásában is. Ezek után is aktívan részt veszek az angyaljárás lebonyolításában, és kisebb feladatokban is közreműködöm. Istentiszteleti felolvasást is vállalok. (R)

Az anyukám és a nagymamám is evangélikusok, bár a nagypapám katolikus volt, mégis szeretett a gyülekezetbe járni. A szüleim is a gyülekezet templomában házasodtak össze. A testvéremet is itt keresztelték meg, és így kerültem én is a gyülekezetbe. A gyülekezet nagyon befogadó és megértő. A hangulat is mindig fantasztikus, főleg mikor zenélésre kerül a sor. A légkör is családi, szinte mindenki ismer mindenkit. Nem tudom még a jövőt, egyelőre még csak sodródok az árral. (D)

Anyukám szintén evangélikus, így engem is annak kereszteltek. Kiskoromban jártam ovis hittanra, amit a saját óvónénim tartott (Lenke néni). Az iskola első osztályában ismerkedtem meg Bencze Timi nénival, aki egész általánosan tartotta nekem a hittanórákat. A családommal mindig mentünk családi Istentiszteletekre, ahol sokszor olvastam fel imádságokat, verseket, és mindig örömmel szerepeltem a karácsonyi műsorban is. Emlékszem, hogy Timi néni minden évben hívott hittantáborba, ahová negyedik nyarán mentem először, és azóta egyszer sem hagytam ki. A gyülekezet számomra egy jó közösséget jelent, ahová bármikor szívesen megyek. Az ottani emberek nagyon kedves barátaim, naponta tartom velük a kapcsolatot. Az ifi alkalmakon mindig érdekes témákat vitatunk meg. A jövőben is szeretnék aktív tagja maradni ennek a gyülekezetnek. Szeretnék segíteni a táborokban, Istentiszteleteken, különböző alkalmakon. (B)

1. Az egész családom evangélikus, így én is szeretnék konfirmálni. A Mamám is a tagja a gyülekezetnek, így kerültem én is ide. 2. Egy helyet, ahol mindig szívesen vagyok. Számomra a lelki otthon jelent, ahol mindig jól érezhetem magam, és Jézus tanításait hallgathatom. 3. Nem szeretek előre tervezni, de mindenképpen szeretnék részt venni a gyülekezet életében. Igyekszem a jelenre koncentrálni. Szeretném megélni a jelent, ezért konkrét dolgot nem tudok mondani, de mindenképp segíteni fogok, ahol tudok. (H)

A mostani fantasztikus evangélikus gyülekezethez 2016-ban csatlakoztam. Először, amikor még Bójtös Attila bácsi tanított engem, nagyon élveztem, csupán ketten voltunk, sokat beszélgettünk Istenről. Utána, körülbelül másfél év múlva, bekerültem a gyülekezetbe. Akkor találkoztam először a fenomenális tanárokkal, pl. Bencze András bácsival. Nagyon vicces, és kedves személyiség! Nekem a gyülekezet nagyon sokat jelent, mikor sokan beszélgetünk, tanulunk, nagyon élvezem. Az éneklést az "óra" elején nem nagyon szeretem, mert nem szeretek énekelni. Viszont mindenki nagyon jól énekel. A jövőben is ehhez az evangélikus gyülekezethez szeretnék tartozni, még a konfirmáció után is! Úgy érzem magamat a gyülekezetben, mintha a társaim a családtagjaim lennének. Örülök, hogy ehhez a gyülekezethez tartozom. (K)

Ifjúsági alkalmaink megvalósulása ezekben az időkben

A koronavírus második hulláma kisíri alkalmainkat is a négy fal közé kényszerítette. Péntek délutánonként mindenki a számítógépe előtt csatlakozik be a beszélgetésekbe, ami – a személyes jelenlét hiánya mellett – számos újdonságot is hozott az életünkbe.

Online találkozásaink mindig énekléssel és imádsággal kezdődnek, melyeket alkalomról alkalomra bátrabban élünk meg lenémított mikrofonjaink mögött. Beszélgetéseink kezdetével feloldjuk mikrofonjaink némitását, de nagyon oda kell figyelniük arra, hogy ne beszéljünk egyszerre – különben visszhangzik az éter.

A jó pár hátrány ellenére az online találkozások megspórolják az utazás költségét és idejét, hisz mindenki saját otthonából csatlakozhat virtuális alkalmainkhoz. Ennek következtében pedig akár tovább is maradhatunk „együtt”, mivel nem kell buszra, vagy egyéb járművekre sietniük. Volt már rá példa, hogy egy órával tovább maradtunk együtt az online térben, mintha személyesen találkoztunk volna.

Amiatt, hogy hónapokon keresztül nem láthatjuk egymást, óriási izgalommal várjuk azt, hogyha újra találkozhatunk személyesen. Legfőképp a gyülekezetben történő szolgáltatások alkalmával van erre lehetőségünk. Ilyen a családi istentiszteletek felvétele is. Ekkor páran a liturgia egy-egy részének a felolvasását vállalják, ami előtt és után nyílik lehetőség csevegésre is. Ezen eseményeken kívül még az év elején találkoztunk nyílt téren, a belvárosban. Akkor útravalót

kaptunk az évre Isten ígéjéből, és összeírtunk olyan témákat, amikről szívesen beszélgetnénk kis közösségünkkel. Máskor filmet néztünk együtt, karácsony körül pedig angyaljárásra mentünk közösen.

Személy szerint a személyes találkozásokat jobban élvezem, mivel azonnal látjuk a másik reakcióit, amit a képernyő előtt – ha az lefagy – nem észlelünk egyből. Ezekre az alkalmakra látványosan kevesebben járunk, míg az élő találkozásainkon mindenkivel váltunk pár szót. Viszont elfogadjuk ezt is, mert jól tudjuk, hogy ezzel óvjuk magunkat és környezetünket. Én pedig bátran mondhatom társaim nevében is, hogy mindenkinek jó egészséget és örömet kívánunk ezekben a vészterhes időkben is.

Nagy Petra, konfirmandus

Filmbeszámoló – A hit nyilai

Egy hat fős keresztény család életét mutatja be: milyen problémákkal, nehézségekkel kell megküzdeniük a szülőknek és a gyerekeknek egyaránt, hogy megtalálják az utat Istenhez és rendbe hozzák kapcsolataikat.

A szülők eleinte nem tudják hogyan kezelni a gyerekeket, az Anyára marad minden feladat velük kapcsolatban, mert az Apa éjjel-nappal dolgozik, és nem szakít elég időt a családjára. Az Anyuka teret szeretne adni gyermekeinek, mivel őt kiskorában szigorúan nevelték, de túl elnéző és engedékeny lesz, és közben el is fárad lelkileg a sok tehertől, ami rá nehezedik. Amikor a lányuk nem mond nekik igazat, nem osztt meg velük dolgokat, akkor rádöbbennek, hogy változtatni kell a gyerekekhez fűződő viszonyukon. Ekkor érkezünk el a fordulóponthoz a család életében.

A szülők látják, hogy ez így nem mehet tovább, az Apuka rájön, hogy nem tölt(ött) elég időt a családjával. Részt vesznek egy gyülekezeti foglalkozáson, és Isten erejében és munkájában bízva elkezdik szépen lassan átformálni családjukat, és rendbe tenni kapcsolataikat gyermekeikkel.

Ez a film engem arra tanított, hogy a nehéz helyzetekben is bízunk kell Istenben, az Ő terveiben és abban, hogy a legvégén minden Isten akarata szerint fog alakulni, és Isten jót akar nekünk. Engem nagyon megérintett, hogy akármi is történt, a nő és a férfi közös erővel mindig megoldotta a helyzetet, és megálltak a hitben mindvégig.

Pető Boglárka, konfirmandus

Vélemény szabadon, vagy mindenáron?

Az ifjúsági alkalmak mostanában sajnos csak online vannak jelen az életünkben, de ennek ellenére is nagyon megindító, érdekes és elgondolkoztató témákról beszélgetünk péntekenként. Nemrég témákat kellett írunk, amikről szívesen beszélgetnénk, vagy szívesen megtudnánk, hogy mit gondol róla Isten. Ennek alapja a 32. Zsoltár 8. verse, mely így szól: „Bölcsésé teszlek, és megtanítalak, melyik úton kell

járnod. Tanácsot adok, rajtad lesz szemem.” - hiszen azt vártuk, hogy meglássuk Jézus tanításait számunkra.

A véleménynyilvánításról szóló beszélgetés volt nagyon szívhez szóló. Ekkor a feladatunk az volt, hogy egy férfit kellett olyan tulajdonságokkal felruháznunk, ami szerintünk jellemezhet egy keresztény embert. Ezután megvitattuk, hogy mi hogyan szoktunk véleményt nyilvánítani, vagy szerintünk hogyan helyes ez. Végül megnéztük, hogyan vélekedik Isten a Bibliában a témáról. Meglepő volt, de több igeszakasz is kapcsolatos volt a véleményformálással, melyek közül a Lukács evangéliumából származó érintett meg legjobban: „*Jaj, amikor jót mond rólatok minden ember, mert ugyanezt tették atyáik a hamis prófétákkal!*” (Lk 6,26) Ennek a mondatnak a jelentése az, hogy az ember sokszor mások véleményéhez igazítja önmagát és saját véleményét, mert mások tetszésére akar lenni, de ez nem helyes útja a véleménynyilvánításnak.

Nekem ez az ige azt üzeni, hogy keresztényként nem kell igazodnom mások véleményéhez, merhetek kiállni a gondolataim mellett, de azokat Isten Igéje alapján érdemes megvizsgálnom.

Nagy Réka, konfirmandus

Komjáthi Alex Antal: Tudod!

Tudod Uram egész életemnek múltját.
Minden átszenvedett éjszakáját, napját.
Ott voltál velem, átkaroltál, megóvtál.
Féltem őrjögt szívem vált Tenéked otthonná!

Tudod minden bukásom, összes fájdalom,
Nálad elporlad megtört szívemnek szilánkja.
Bekötözöd, ápolod frissen szerzett sebemet,
Bár sokszor elestem, Te felém nyújtod tenyered.

Tudod jelenem. Ott vagy mindig mindenben.
Minden tettemben, minden lélegzetvételben.
Szükségem van rád, nélküled nem élhetek!
Mint útvesztőben haladva, folyton eltévedek.

Tudod utamat, átémelsz kimagasló falakon!
És hogy hányszor megtetted már! Nem tudom,
Nem számolom. Csak ballagok egy tengeren,
Min Tebenned bízva, kézen fogva átvezetsz.

Tudod jövőm. Ez apró tekintet rád figyel!
Nélküled az élet mint cethal áldozatát, lenyel,
Majd ott rohadok egyedül hitben szárazon.
Uram! Szükségem van rád, körbevett a fájdalom.

Tudod óhajom már azelőtt hogy szeretném.
Fájdalmad nagyobb volt a Golgota keresztjén,
Hol kín, S halál várt rád, bűneink váltsága.
Jövőmet így teszem eléd, én szívemnek királya!

Fiatal gyülekezeti tagjaink helytállása a járvány idején

A címben megfogalmazott mondanivalóval kapcsolatosan az utóbbi időben már többször is leírtam pozitív véleményemet. A 2020-as évről összeállított másodfelügelői beszámolómban „*A folytatás elé bizalommal tekintek*” címmel fogalmaztam meg ebben a témában gondolataimat.

Az alábbiakban idézem is a beszámolómban ezen szakaszát:

„*A bizalmat leginkább a fiatal testvéreink példaértékű helytállására alapozom. Tudom, hogy nemcsak az általam név szerint említettek érdemelnek elismerést. Lelkészünk korlátozottsága idején a két teológus (Molnár Kata és Takács Hajnalka) minden istentiszteletet kellő lelkiismeretességgel megtartott. Gyülekezetünk nem maradt istentisztelet és tartalmas igehirdetés nélkül. Fiatal hittestvéreink bizonyították, hogy lesznek majd akik továbbviszik gyülekezetünk sorsát. (Nem állja meg a helyét a szemlélet, hogy elöregedő gyülekezet vagyunk.) Természetesen meg kellett volna említeni a hitoktatóink szolgálatát, Kozma Tamást és családját, és akiket név szerint nem is ismerek. A Jóisten mindenkinek, minden szolgálatáról tud. Nekik Isten igéje adjon biztatást, és elismerést.*

„*Mert akik jól szolgálnak, azok szép tisztességet szereznek maguknak*” (1Tim 3,12)”

Igaz, hogy figyelmünket a koronavírus okozta körülmények irányították elsősorban a fiatalok önzetlen szolgálatára. El kell azonban ismerni, hogy a járvány során kialakított segítő szolgálaton kívül is sok értékes dolog történik gyülekezetünk életében, a fiatalok tevékenysége kapcsán. A hitoktatók, és lelkeszünk eredményes szolgálatát bizonyítja, hogy ebben a Hírmondóban is megjelenik három prózai írás és egy vers konfirmandusok, „IFI-s” testvéreink tollából, és az idén konfirmációra készülők is írtak arról, hogy miként kerültek a gyülekezetbe, „*Az én gyülekezetem*” címmel. (Patakiné Láng Kittinek, Molnár Katának és Bencze Andrásnak köszönhetően)

A havi rendszeres alkalomnak tekinthető „Családi istentisztelet” is a hitoktatók, a teológus és az általuk szolgálata hívott fiatal hittestvéreink szervezik és valósítják meg. Örömmel vesszük tudomásul ezt az aktivitást, mert a jövőbe vetett bizalmunkat erősíti.

Az elmúlt év elejétől (a járvány kezdetétől) működő segítő szolgálatról a múlt év II: Hírmondójában már szintén megírtam az elismerő véleményemet az „*Aki reményt ad, az életet ad*” című írásomban. Ez a segítő szolgálat azóta is működik, ezáltal biztosítva a kapcsolatot a gyülekezet és az idősebb hittestvéreink között, akik nem tudják személyesen látogatni a vasárnapi istentiszteletet, vagy egyéb segítségre szorulnak.

Minden héten eljut, leírt formában az igehirdetés ezekhez a gyülekezeti tagokhoz, így kapják a vasárnap elhangzó igét, akik nem tudják az „online” közvetítést igénybe venni.

A gyülekezet jövőjének záloga, hogy a sok szolgálatot végző idősebb korosztály munkájának legyen folytatása. Jó tudni, és a felsorolt eseményekből is látszik, hogy lesz ki-nek átadni a stafétát.

A járvány csapdájából való kijutáshoz Isten igéje adjon erőt és útmutatást.

„*Ha az Úr akarja, akkor élünk, és ezt vagy azt fogjuk cselekedni.*” (Jak. 4,15)

Megismétlem az írásom elején már leírt véleményemet.

A folytatás elé bizalommal tekintek”

Ehhez kell, hogy mindnyájan bizalmat szavazzunk a fiatal testvéreinknek. Őszinte óhajunk, hogy általuk biztosítva legyen a folytatás.

Prépost Károly

A fűtésekszerűsítésről még egyszer

Az Evangélikus Egyházunk Építési és Ingatlanfejlesztési Osztálya által kiírt pályázaton 2019. évben 15 millió forint támogatást nyertünk el a gyülekezeti házunk energetikai korszerűsítésére. Az elmúlt esztendőben 2.8 millió forint saját forrás kiegészítésével sikerült megvalósítani ezt a nagyléptékű fejlesztést. Az épületünk összes külső nyílászárója háromrétegű üvegezéssel ellátott, 93 mm vastag borovi fából gyártott, ipari felületkezeléssel ellátott ablakokkal és ajtó portálokkal lett cserélve a nyár folyamán 12 millió forintból. A gyártást és a beépítést Fehér Attila és Fehér Ferenc Csákvári asztalos testvérpár végezte, figyelmes szakavatott munkával.

Hosszas egyeztetések, elemzések és ajánlatkérések után a presbitérium döntött, hogy a teljesen elhasználódott három kazán és a gázbojler cseréje helyett a városi távfűtési hálózatra kapcsoljuk a gyülekezeti házunkat. Energetikusok kiszámolták, hogy az épület fűtött légtere és a gázzámlák alapján a távfűtésünk éves költsége nem lehet drágább a gázkazános rendszernél, ugyanakkor a karbantartási és üzemeltetési költségeket megtakarítjuk. Nem szennyezzük továbbá a belvárost a légtérbe bocsátott három kémény füstgázával. Az épületünkön belül pedig a fűtésrendszer átépítésével és az új szabályozás beépítésével takarékosabb üzemeltetésre van lehetőségünk. A megépített hő-központi kapacitás lehetőséget biztosít a közösségünk számára, hogy egy későbbi beruházással a templomunk hatékonyabb fűtését is megoldjuk. A pincénkbe beépített hő-központot a Széphő. Zrt. tervezte és kivitelezte, közel hárommillió forint összegért, melyet az egyházi támogatásból egyenlítettünk ki. A gyülekezeti házban belüli fűtésrendszer és meleg víz ellátó rendszer átalakítását a kiválasztott Thermopro 2007 Kft. végezte el 2.795.000,- forintért, amelyet az egyházközségünk pénzügyi tartalékából fizettünk ki. A beruházásaink előkészítésében a folyamat irányításában és az ellenőrzésben az ötfős műszaki bizottság tagjai végeztek önkéntes szolgálatot. Takács László presbiter testvérünk ezen felül a villamos szereléshez és a szabályozáshoz szükséges, jelentős értékű anyagokat adott, és azok beépítését kivitelezte adományként. Istennek adunk hálát, hogy a gyülekezeti házunk 25. éves szentelésének alkalmából mindezt megvalósíthattuk.

Köszönjük egyházközségünk tagjainak, hogy imádságban hordozták lelkeszünket, a gyülekezetünket, és e különösen nehéz esztendő megpróbáltatásaiban az egyházfenntartói befizetésekkel és adományaikkal támogatták a közösségünk életét és a szolgálatok megtartását.

Erős vár a mi Istenünk!

Kiss László felügelő

A húsvét rövid története és szimbólumai

Története

A húsvét a kereszténység legnagyobb ünnepe. Jézus a pénteki keresztre feszítése után, a harmadik napon feltámadt. Halálával megváltotta bűneinket, feltámadásával pedig győzött a halál hatalma felett.

A húsvét az azt megelőző időszak – Jézus böjtjének emlékére tartott – negyvennapos böjt lezárását is jelenti.

A „húshagyó” táplálkozási időszak után ezen a napon szabad először húst fogyasztani.

A húsvét a valláson kívül egyben a tavaszvárás, a tavasz eljövételének ünnepe is. Időpontja egybeesik a tavaszi nap-éj egyenlőség idejében tartott termékenységi ünnepekkel is, amelyek eleme a feltámadás, az újjászületés.

A húsvét, az úgynevezett „mozgó ünnepek” sorába tartozik, azaz nem esik minden évben ugyanazon napra. Időpontja a tavaszi holdtölte utáni első vasárnapra esik, március 22 és április 25-e közé. Ez az idei évben 2021. április 4-e.

Szimbólumai, jelképei

Nagyon nehéz elkülöníteni, szelektálni a tisztán vallási eredetű és a népi hagyományoknak tulajdonított húsvéti szimbólumokat, jelképeket, mivel a népi hagyományként elkönyveltek is valamilyen módon kapcsolódnak a valláshoz és hitülethez. Ilyenek például a nyúl, a tojásfestés, a locsolás, a húsvéti sonka, stb. szimbólumok.

Tisztán vallási eredetűnek tekinthető jelképek:

A bárány

A legősibb húsvéti jelkép. Eredete a Bibliában lelhető fel. Az ótestamentumi zsidók az Úr parancsára egyéves hibátlan bárányt áldoztak és annak vérével bekenték az ajtófélfát, hogy elkerüljék az Úr haragját. A húsvéti bárány Jézust is jelképezi. Az Újtestamentumban Jézus Krisztus az emberiség megváltására jött a földre: „Krisztus a mi bárányunk, aki megáldoztatott érettünk.”

A barka és annak hamuja

Éghajlatunk alatt a barka azokat a pálmaágakat helyettesíti, amelyeket lengetve üdvözölte a nép egykor a Jeruzsálembé bevonuló Jézust. Ha a megmaradt, előző évi barkaágakat elégetjük, és hamujukból” hamvaszkodunk”, így emlékezünk mi, emberek arra, hogy teljesen Isten irgalmára szorultunk, mert a hit ajándéka nélkül végső soron kivétel nélkül csak por és hamu vagyunk.

Tüskék, tövis

Ha a Názáreti Jézus életét tartjuk szem előtt, azt látjuk, hogy amerre járt és amikor csak találkozott emberekkel, szinte mást sem csinált, mint kihúzta a „tüskét” az életünkéből.

Kereszt és feszület

A húsvét ünnepének másik – a báránnyal egyidős – vallási szimbóluma. A keresztre feszített Jézus, aki bűneinkért áldozta felé magát, majd legyőzte a halált és feltámadt sírjából.

A kereszttel a kereszténység legjelentősebb szimbóluma, hisz a feltámadást jelképezi.

A tűz

A tűznél ősbibb szimbólum, ami a mindig változó életet fejezi ki, talán nincs is. Ezért a keresztények a legszentebb éjszaka szertartását is a tűz megszentelésével kezdték, ami magába foglalta a tavalyi barkaágak elégetését is. Erről a tűzről gyűjtötték meg a húsvéti gyertyákat, a feltámadásba vetett hit szimbólumát, rajta az ógörög ábécé alfájával és omegájával, a kezdet és a vég betűivel.

Húsvéti liliom

Az erős illatú virág a „trombitákat” jelképezi, amelyek az új élet fakadását hirdetik. A tavasz (új élet) eljövételével a hidegnek (kopár sír) búcsút inthetünk, hisz van élet a halál után. A fehér liliom a tisztaságot, büntetlenséget jelképezi. A legenda szerint Jézus Krisztus verejtékéből nőtt.

Húsvéti gyertyák

A fény a boldogságot és Krisztus jelenlétét szimbolizálja, aki feltámadt a halottak közül. Úgy tartják, hogy az ünnepi gyertya megnyitja az utat az új élet felé.

Főként népi hagyományokra utaló szimbólumok:

(ezek főleg a vasárnapi egyházi jellegű ünnepségeket követő húsvéthétfőhöz kapcsolódnak.)

A nyúl

Nehéz megmagyarázni, hogy mi módon került a jelképek, szimbólumok közé, de az ünnep termékenységgel kapcsolatos vonatkozásban magyarázat lehet a nyúl szaporasága. Ősi germán hagyományokban lelhető fel és hozzánk is német közvetítéssel jutott el.

A tojás, tojásfestés

Az élet újjászületésének, a termékenységnek legősibb jelképe. Fontos szerepe van a húsvéti éntrendben is, de színezésük, díszítésük is régi korokra nyúlik vissza. A tojás, a belőle kikelő madárral, a sírjából feltámadó Krisztust is jelképezi.

A locsolás

A locsolás csaknem egyidős a termékenységkultusszal, de a vízzel való meghintés a keresztségre, a kereszttelésre is utal. Húsvét hétfőjét vízbevető, vízbehányó hétfőnek is nevezték.

Összegzés

Az ismertetett szimbólumokon, jelképeken túl még számtalan sokat lehetne felsorolni főképpen népi hagyományon alapulókat (sibázás, vesszőzés, tojásahajtás, emmauszjárás... stb), úgy mondásokat és hiedelmeket, étkezési szokásokat, rendezvényeket. Esetünkben azonban csak az ismertebb jelképek rövid leírására szorítkoztam.

Eros vár a mi Istenünk!

Némedi Zoltán

A „tököli Biblia”

A táborban, több hónap után természetes volt, hogy közelebbről megismerhettünk némelyeket fogolytársaink közül. Találkoztam hívő emberekkel is. Beszélgetéseink folyamán kialakult az az óhajunk, hogy jöjjünk együvé. Ez az időpont délután, a munkaórak utánra esett. A háromszintes ágyak között jó rejtkehely adódott. Rejtkehelyről szólok, mert a besúgókkal mindig számolnunk kellett. Lehet, hogy ez volt az oka annak, hogy tizenegy hónapig voltam Tökölön, annak ellenére, hogy a bicskei tanács hat hónapot javasolt.

Az együttléteken ki-ki elmondott emlékezetből egy-egy bibliai igét. Fölírtam. Sikerült kihoznom magammal a jegyzéket. Az igét megbeszéltük. Jók voltak ezek a megbeszélések! Erőt is gyűjtöttünk belőle. Hisz ez volt a legfontosabb akkor számunkra. Nehéz dolog a kiszolgáltatottság! Belső, lelki-szellemi életem nagy öröme és a megújulás lehetősége abban rejlett, hogy volt hol lerakódnom, volt kivel megbeszélnem nehézségeimet. Mennyei Atyámmal és az én Urammal, Jézus Krisztussal. Nem lettem kevésbé bűnös ember, de őszintébb és mélyebb lett a bizalmam Atyám iránt. Minden nap kitegethettem eléje minden bűnöt és bánatomat, amely volt éppen elég. Némely sorstársam, aki nem ment dolgozni, egész nap benn a cellában föl s alá járt. Gondolkodott és töprengett. „Min gondolkodol?” - kérdeztem. „Azon, hogy miképpen adom vissza a bántalmakat, ha egyszer innen kiszabadulok.” A cella ui. nagy volt, mert régebben laktanya volt. Elődeink a fogságban és részben mi is alakítottuk át rácsos börtönné.

Az együttléteink imádsággal kezdődtek. Utána valaki egy igét mondott. Ki-ki elmondotta gondolatait, véleményét, problémáit. A fölmerülő problémákra próbáltunk gyógyszerrel javasolni. Az igét közösen megbeszéltük. A végén imádkoztunk. Rendszerint valaki a saját szavaival. Meghatározott időt a következő együttlétre nem állapítottunk meg, mert olyan sok minden jöhetett közbe és ez bizonytalanná tette az időpontok megtartását.

Az igék: 1. Nevezd a nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg népét annak bűneiből. 2. Nem tudjátok, hogy abban kell foglalatossá lennem, amelyek az Atyámnak dolgai? 3. Jer, és kövess engem! 4. Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa. 5. Boldogok, akik éheznek és szomjúhozó az igazságot, mert ők megelégedtetnek. 6. Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak. 7. Boldogok a békességre igyekezők, mert ők Isten fiainak mondatnak. 8. Boldogok a tisztaszívűek, mert ők Istent meglátják. 9. Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek. 10. Boldogok, akik az igazságért üldöztetést szenvednek, mert övék a mennyek országa. 11. Boldogok a szelídek, mert ők örökségül bírják a földet. 12. Térjete meg! 13. Szükséges néktek újonnan születetnek! 14. Adj innom! 15. Az Úrnak szüksége van rá! 16. Úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. 17. Legyen néked a te hited sze-

rint! 18. Eredj el, és többet ne vétkezzél! 19. Akarom, tisztulj meg! 20. Akarsz-e meggyógyulni? 21. Jeruzsálem, Jeruzsálem! Hányszor akartam összegyűjteni fiaidat, mint a kotlóstyúk a kiscsibéit, de te nem akartad! 22. Az Emberfiának nincs fejét hová lehajtania. 23. Ne aggodalmaskodjatok a ti életek felől! 24. Aki asszonyra tekint kívánság okáért, vétkezett azzal az ő szívében. 25. Aki hallgatja az én ígémet és hisz annak, annak örök élete van. 26. És hitt az ember a szónak. 27. Mit akarsz, hogy cselekedjem veled? Azt Uram, hogy lássak. 28. Vedd föl a nyoszolyádat és járj! 29.1. Timoteus 1:15-16: Igaz ez a beszéd és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött a világra, hogy a bűnösöket, üdvözítse, akik közül az első én vagyok. De azért könyörült rajtam, hogy Jézus Krisztus elsősorban énrajtam mutassa meg végtelen türelmét példaként azoknak, akik hinni fognak benne, és így az örök életre jutnak. 30. Ez az én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm. Őt hallgassátok! 31. Nékem pedig ne legyen másban gyönyörűségem, mint Jézus Krisztus keresztségében, amelyben megfeszítettett a világ számomra, és én is a világ számára. 32. Igen, Atyám, mert így volt kedves teelőttem! 33. 2. Timoteus 1:2: Kegyelem, irgalom, békesség Istentől, a mi Atyántól és a mi Urunktól, a Krisztus Jézustól. 34. Tudom a te dolgadoit, hogy te sem hideg, sem hév nem vagy. Vajha hideg volnál, vagy hév. De mivel langymeleg vagy, kivetlek az én számból. 35. Az én békességemet adom néktek. Nem úgy adom, ahogy a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen! 36.. A jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa rossz gyümölcsöt terem. 37. Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket. 38. Adok néki olyan nevet, amely minden név fölött való.

Tökölön 1957. április végétől 1958. február 18-ig voltam. Ez számításom szerint 300 nap kereken. Kb. 43 hét. így majd minden hétre jutott egy találkozás az ige körül.

Pór János

A közölt írás a KERESZTYÉN IGAZSÁG független evangélikus teológiai és kritikai lapban jelent meg. (1996. 30. szám) A lap az Ordass Lajos Baráti Kör negyedéves folyóirata.

Írásával, felvillantott emlékeivel gondolunk szeretettel gyülekezetünk néhai tagjára, evangélikus pedagógusára Pór Jánosra, aki a Nagytarcsai Tessedik Sámuel Evangélikus Népfőiskola tanítója is volt. Az 1944-45-ös tanévet ő szervezte meg, de a háború, a front miatt félbeszakadt a tanítás. Rajta kívül előadóként részt vettek többek között: Veres Péter, Kodolányi János, Erdei Ferenc, egyházi részről: Sólyom Jenő, Sréter Ferenc, Zászkaliczky Pál, Danhauser László, Túróczy Zoltán, Csepregi Béla, Győri János, aki 1943-tól a gyülekezet lelkésze is lett, valamint Keken András hogy csak az ismertebbeket említsük.

A népfőiskolát Szehlo Gábor alapította, 1938 és 1944 között működött.

Virág Jenő: Dr. Luther Márton önmagáról

Reformátori munkálkodás. Családi élet

Elkerülhetetlen volt a humanizmus és a reformáció alapvető gondolatainak tisztázása. Ez váltotta ki az emberi szellem történetének egyik legmélyebb vitáját, melyet Erasmus, a humanisták vezére és Luther folytattak a szabad akarat kérdéséről. Ennek a vitának örök értékű eredménye Luther könyve arról, hogy "Nincs szabad akarat" (De servo arbitrio).

Istenhez kötöttsége tette őt erőssé 1527-ben a nagy pestisjárvány idején (amikor még az egyetem is elmenekült a városból), hogy mint hűséges pásztor, helyén maradjon.

A mohácsi vész (1526) után egész Európát fenyegette a török. Amikor Luther a törökveszélyről írt, nem tekintette a világi hatalom harcát keresztes háborúnak. A felsőbbség kötelességszerűleg védi meg alattvalóit. A keresztyénség eszköze a küzdelemben nem a fegyver, hanem a megtérés és imádkozás, hogy Isten törje meg a sátán hatalmát. Mert a török is csupán a sátán egyik szolgája. Vészterhes időkben, amikor veszélyt jelentett a pápa, a császár s a török egyaránt, akkor írta meg Luther az "Erős vára mi Istenünk" kezdetű harci énekünket. Bármilyen erős a világban a sátán, a végső győzelem Jézus Krisztusé.

Az evangélikusok politikai helyzete is egyre súlyosbabbá vált. V. Károly császár békés szavakkal ugyan, de az "eretnekekkel" szemben annál elszántabb tervekkel hívta össze 1530-ra Ágosta városába a birodalmi gyűlést. Itt olvasták fel június 25-én az Ágostai Hitvallást. A császár ezután is kész volt a birodalom egységére veszélyesnek látszó új tanítást tüzzel-vassal kiirtani. Csupán a változó politikai helyzet kényszerítette további türelemre.

Luther csodálatos munkabírással s töretlen erővel hirdette az evangéliumot élete végéig nemcsak a szószéken, nemcsak az egyetemi előadásokon, hanem a világraszóló könyvek százaiban is. A hitéleti, tudományos, gazdasági, politikai élet kérdései mind eljutottak hozzá, választ várva, éppúgy mint a kicsiny gyülekezetek és magánemberek leveleinek tömege.

Luther háza nem fogyott ki a vendégekből. Aki csak tehette Wittenberg felé utazott, hogy láthassa a reformátort.

Ő pedig igazi keresztyén szeretettel látott vendégül mindenkit, aki fölkereste. Háza az evangélikus lelkészi otthon mintaképe volt. Felesége, Katalin asszony a kicsiny jövedelem mellett mintaszerű gazdaságot vezetett, hogy fedezhesse a szükségleteket. Amint múltak az évek, gyarapodott az igazi istenáldás: három fiú és három leánygyermek tette napsugarassá a Luther család életét.

* * *

1525. június 13-án a parasztlázadaskor házasodtam meg.
1526. június 7-én született első fiam: János, 1527-ben leányom: Erzsébet, 1529 mennybemenetel napjának éjjelén Magdolna, 1531. november 29-én Márton, 1533. január 28-án Pál.

Gazdagabb vagyok, mint az egész világ összes pápás papjai. Ugyanis meg vagyok elégedve. Ezenfelül törvényes gyermekeim vannak, amilyen a pápa egyetlen papjának sincs.

Óh, Istennek milyen nagy, gazdag és pompás áldása a házasélet! Milyen nagy örömet kap az ember utódaiban! Hiszen ez a szülők legnagyobb öröme!

Az anyaság dicsősége joggal földi el az asszonyok minden gyengeségét, mert súlyosabb annál.

A kis gyermekeknek igen helyes gondolataik vannak Istenről, hogy ő a mennyben van és hogy az ő Istenük és atyjuk. Ők még nem tépelődnek Isten

Mi lelkészek azért vagyunk olyan magasan, hogy másoknak jó példát szolgáltatassunk Fiamat azért neveztem el Pálnak, mert Pál apostol sok jó bizonyítékot és szentírási helyet adott. Tiszteletére akartam egyik fiannak az ő nevét adni. Isten legyen hozzá kegyelmes

Van feleségem, vannak gyermekeim és mintegy 200 forint értékű serlegem, de mindezt, sőt életemet is előbb volnék hajlandó feláldozni, mint bármit is feladni az Isten ígéjéből.

Amikor Magda leánya súlyos betegen feküdt, így szólt: Na-gyon szeretem, édes Istenem, de ha el akarod őt venni, szívesem fogom Tenálad tudni.

A szegényeknek Isten a gyámolítója és gondviselője. Ezt én bizonyosan tudom, hiszen már régóta több a kiadásom, mint a jövedelmem. Eddig is mindig írtam, előadásokat tartottam az egyetemen és prédikáltam anélkül, hogy ezzel valamit is szereztem volna. Azt a 200 forintot, amit a fejedelemtől kapok, kegyelemből kapom. Akinek van Krisztusa, annak elege van. Ezért én semmit sem tettem pénzért, jóllehet meggazdagodhattam volna, ha pénzt akartam volna gyűjteni.

Kedves gyermekeim és kedves Katám, nem hagyok hátra nektek vagyont, de az én Istenem gazdag, ő az árváknak atyja s az özvegyeknek bírója. Őt hagyom nektek. Ő majd gondoskodik rólatok!

Hinni

Hinni, hinni és hinni
a terheket így vinni.

Látni a csodát fent, lent,
hinni a hihetlent.

Hinni, hinni és hinni,
az életet így vinni,

s ne mi vigyük hitünket,
a hitünk vigyen minket.

Falu Tamás

Dr. Keken András: Magamnak prédikálok

A cellám falára
Keresztet rajzoltam,
Eléje állottam,
Aztán prédikáltam,
Nem gyülekezetnek,
Csak árva szívemnek:

„Hirdetted: szenvedni
Kell a Szenvédőért,
Most tórd a keresztet,
Amit Atyád rád mért.
Ha porig aláznak,
Vérig meggyaláznak:
Ne feledd, övéi
Keskeny úton járnak.”

„Hirdetted: Krisztus a
Békesség szerzője,
Most tárd ki a szíved
És fogadd el tőle,
Amit általszegzett
Kézzeled kínál néked:
Az elvehetetlen
Örök békességet.”

„Hirdetted: Krisztus a
Bűnök Megváltója,
Szegény bűnösöknek

Nagy Szabadítója.
Nézd, ma rádmosolyog
A fájdalmas fáról
S megszabadít téged
Ördög rabságából.”

„Hirdetted: Krisztus az
Üdvösség Királya,
Szent keze a mennyek
Kapuját kitárja,
Fogd meg a köntösét
S botorkálj utána,
Ahová Ő vezet:
Mennyei hazádba.”

A cellám faláról
Vízcseppek csepegtek,
Árva két szememből
Könnycseppek peregtek.
De én feledve bajt,
Nyirkos cellafalat,
Az értem szenvedő
Krisztus vére alatt
Nagypéntek ünnepén
Boldog voltam s szabad!

(1950. nagypéntek,
Andrássy út 60, 11-es cella)

8. parancsolat: Ne tégy felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot!**És mellette?**

Én vagyok az [...] igazság...” (Jn 14,6) Jézus Krisztushoz való viszonyulás mindig döntő momentum. Ha emberi életet védünk, akkor bocsánatos bűn lehet a hamis tanúbizonyság. Pl.: a 2. világháború alatt zsidók bűjtatása, gyerekek hamis papírokkal való szöktetése. Ebben az esetben a hazugság az igazat képviselte. 1944-ben Keken András is rejtegetett embereket. A hazugság a becsület és a hírnév ellen vall. Egyházunk szembenézett múltjával, nagyrészt kiderült, hogy kik voltak besúgók. Sokan vannak akik haláluk okán már nem tudnak megbánást tanúsítani. Bocsánatos bűnnek tartom, hogy Keken András bizonyítottan egyetlen kollegájáról, lelkészársáról sem jelentett terhelő adatot, mindenkiről csak jót írt, nem feketített be senkit. Az ÁVH-nak ugyanis sikerült beszerveznie őt. Valamivel rávéttek, rákényszerítették. Ügynök lett. Megfigyelt és őt is megfigyelték. Micsoda lelki teher nehezdedhetett ezáltal vállára! Széles látókörű, karizmatikus ember volt, kitűnő prédikátor, gazdag szókinccsel. Tömegek mentek a Deák térre, ha igét hirdetett. 27 évig volt itt lelkész. Gépelt igehirdetései, amit gyorsírásból fordítottak át, kézzel-kézre jártak. Az ötvenes-hatvanas évek kegyetlen korának, szervezőinek ő mutatott fricskát, egészségét azonban felőrölte ez az idegfeszültség. Még gyerek voltam a hatvanas években, de azért jól

emlékszem, édesapámék is útra kerekedtek, motorra pattantak néha vasárnap reggel. A neve vonzerő volt kora értelmisége számára. Prédikációi, előadásai a ma emberét is megérintik. Utoljára 1974. Húsvéthétfőn állt a szószéken, beszéde elmondása után itt lett rosszul.

Isten Krisztusban felragyogott világossága, szeretetének bizonyossága a fenti börtönimában is megjelenik.

[Dr. Keken András (1909-1974) Posztumusz kiadások: Deák téri esték; Segítség; Látni és érteni]

Rumy Imre

Pásztorlevél**Kedves Testvérek!**

2021 böjti időszakában egyre növekvő reménységgel vártuk a találkozás lehetőségét.

Mi is vágyódunk arra, hogy újra személyesen megélhesük a gyülekezeti találkozásokat, a templomi istentiszteleten élőben hangzó igehirdetést és az úrvacsora közösségét.

A jelenlegi súlyos járványügyi helyzetben mégis azt javasoljuk gyülekezeteinknek, hogy virágvasárnapig ne tartsanak személyes jelenléttel istentiszteletet, sem hétközi gyülekezeti alkalmat. Mivel az oltás folyamata felgyorsult, azt reméljük, hogy hamarosan újra együtt lehetünk a gyülekezet közösségében.

Együttal mindenkit biztatunk is arra, hogy regisztráljon, és éljen az oltás lehetőségével.

Arra kérjük a testvéreket, hogy megértő szeretettel és türelemmel hordozzák ennek a hosszú és nehéz időszaknak a terheit, imádkozzunk egymásért. Bízunk a gyülekezetek önszervező erejében, hogy senki sem marad ige és segítség nélkül most sem.

Ajánlásunk a hétfői naptól lép érvénybe, de ahol most vasárnap még megtartják az istentiszteleteket, ott fokozott elővigyázatosságra kérünk mindenkit.

A mai igével küldjük köszöntésünket:

„Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt...” (Fil 4,6)

Budapest/Győr, 2021. március 5.

**Dr. Fabiny Tamás elnök-püspök,
Kondor Péter püspök, Szemerei János püspök**

EVANGÉLIKUS
EGYHÁZKÖZSÉG
SZÉKESFEHÉRVÁR

8000 Székesfehérvár
Szekfű Gy. u. 1.

Tel.: (22) 506-677

Fax: (22) 506-678

Mobil: (06) 20 824 3300

E-mail: szfvar@lutheran.hu

Honlap:

<http://szekesfehervar.lutheran.hu>

Bencze András lelkész

Mobil: (06) 20 824 3301

E-mail:

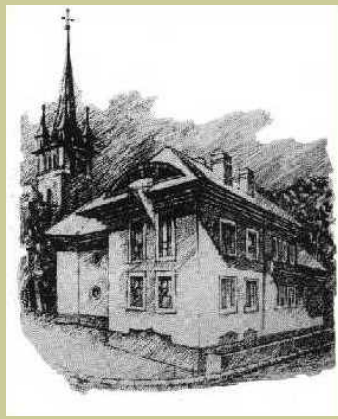
bencze.andras@lutheran.hu

Facebook oldal:

<https://www.facebook.com/SzekesfehervariEvangelikusEgyhazkozseg>

SzekesfehervariEvangelikus

Egyhazkozseg

Szeretettel kérjük, támogassa adója 1%-ával egyházunkat és alapítványunkat!

Magyarországi Evangélikus Egyház Technikai száma: 0035

„Egymásért Élni” Alapítvány adószáma: 18480067-1-07

Alapítványunk bankszámlaszáma: 10200232-29375211

Egyházközségünk bankszámlaszáma: 11736116-20082422

Kedves Testvéreim!

Bizonyára érhető, hogy a már egy esztendeje tartó pandémia miatt alig lehet tervezni a gyülekezeti életet is. Jakab apostol írja: *„Most tehát, akik azt mondjátok: „Ma vagy holnap elmegyünk abba a városba, és ott töltünk egy esztendőt, kereskedünk és nyereséget szerzünk”, azt sem tudjátok, mit hoz a holnap. Mert a ti életetek olyan, mint a lehelet, amely egy kis ideig látszik, aztán eltűnik. Inkább ezt kellene mondanotok: Ha az Úr akarja, akkor élünk, és ezt vagy azt fogjuk cselekedni.* (Jk 4:13-15) Az alkalmaink, amelyekről most terveket szövünk, ezzel az alázattal kerülnek Testvéreink elé. Kérjük, hogy az istentiszteleteinken, illetve digitális felületeinken közreadandó hirdetéseinket figyeljék!

Alkalmaink:

Az esemény időpontja		Az esemény	Megjegyzés	
Már. 28.	vasárnap	9 h	Családi istentisztelet	Digitális felületen
Márc. 29-31.	hétfő-szerda	18 h	Nagyheti áhítat Az új teremtés hete	
Ápr. 1.	csütörtök	18 h	Az úrvacsora szerzésének ünnepe Az új teremtés hete	
Ápr. 2.	péntek	10,30 h	Nagypénteki istentisztelet	
Ápr. 2.	péntek	18 h	Passió-olvasás	Abban az esetben, ha szabad jelenléti istentiszteletet tartani
Ápr. 3.	szombat	18 h	Jézus sírban nyugovásának napja	
Ápr. 5.	Húsvét vasárnap	10,30 h	Ünnepi istentisztelet	
Ápr. 6.	Húsvét hétfő	10,30 h	Ünnepi istentisztelet	
Máj. 2.	vasárnap	10,30 h	Anyák napi istentiszteletet Az érettségizők megáldása	
Máj. 8.	szombat	15-18 h	Templomszentelési közösségi ünnep	Abban az esetben, ha szabad jelenléti alkalmat tartani
Máj. 13.	csütörtök	18 h	Mennybemenetel ünnepe – istentisztelet	
Máj. 22.	szombat	19 h	Pütkösdői ökumenikus séta gyertyákkal és énekléssel	Abban az esetben, ha szabad csoportos alkalmat tartani
Máj. 23.	Pütkösd vasárnap	10,30 h	Ünnepi istentisztelet	
Máj. 24.	Pütkösd hétfő	10,30 h	Ünnepi istentisztelet	
Máj. 24.	Pütkösd hétfő	9 h	Gyülekezeti kirándulás	Abban az esetben, ha szabad csoportos alkalmat tartani

Alkalmaink Fehérvárcsurgón:

Az esemény időpontja		Az esemény	Megjegyzés	
Ápr. 1.	csütörtök	18 h	Az úrvacsora szerzésének ünnepe	Abban az esetben, ha szabad jelenléti alkalmat tartani
Ápr. 2.	péntek	9 h	Nagypénteki istentisztelet	
Ápr. 5.	Húsvét vasárnap	9 h	Ünnepi istentisztelet	
Máj. 8.	szombat	15-18 h	Templomszentelési közösségi ünnep	Abban az esetben, ha szabad jelenléti alkalmat tartani
Máj. 23.	Pütkösd vasárnap	9 h	Ünnepi istentisztelet	
Máj. 24.	Pütkösd hétfő	9 h	Gyülekezeti kirándulás	Abban az esetben, ha szabad csoportos alkalmat tartani

Gárdonyban és Sárosdon előzetes megbeszélések szerint tartunk istentiszteletet. Amíg az úrvacsoraosztás nyilvános istentiszteleten nem megengedett, addig bátorítjuk azokat, akik Jézus Krisztus testének és vérének közösségére vágyódnak, hogy családi otthonban vagy a templomban, egyéni vagy családi körben tartandó szertartáson kérjék a szentséget a lelkészi hivatalban.